

1. Door wie zijn tafelgroepen geformeerd?

De groepsleider formeert de tafelgroepen n.a.v.:

- informatie en inbreng van de kinderen
- informatie van de vorige groepsleider
- informatie van de ouders
- eigen informatie, inzicht, gevoel?

2. Kunnen kinderen zich vrij formeren?

Echt vrij groeperen kunnen de kinderen niet, daar kinderen een vaste plaats hebben. Vrij groeperen kan bij de volgende situaties:

- ~ (buiten) spel.
- ~ gymnastiek(ook niet altijd vrij, indelen door groepsleider)
- ~ interesse – groepen; dit is vaak gekoppeld aan W.O. Maar het vrije groeperen is met name in de middenbouw beperkt; jongere moet vaak met oudere werken (om opdracht te lezen) waardoor keuze beperkt is.
- ~ viering
- ~ kring
- ~ eten(beperking door toestemming).

3. Welke aandachtspunten worden door de groepsleider gehanteerd om tot de vorming van tafelgroepen te komen?

- > pedagogische en didactische standpunten.
- > kind moet zich veilig voelen in een tafelgroep.
- > kinderen met affiniteit voor elkaar bij elkaar zetten; zij hoeven geen vriendjes te zijn.
- > “leiders” verdelen over de groep.
- > kinderen die veel klitten, zichzelf en elkaar niet in de hand hebben niet bij elkaar plaatsen.
- d.m.v. vragen individueel en groepsgewijs zich een beeld vormen.
- Resultaten van sociogrammen hanteren.
- Ook letten op het verspreiden van “begaafdheid”.

4. Hoe zijn de tafelgroepen ingedeeld?

In de middenbouw zitten de kinderen door elkaar:

- jongens en meisjes zitten aan een tafel.
- De jaargroepen zijn verdeeld: b.v. aan iedere tafel zit 1 kind uit groep 3, groep 4 en groep 5.
- Er wordt gekeken naar het niveau van de kinderen.

5. Voor welke activiteiten worden tafelgroepen expliciet ingezet?

Tafelgroepen worden ingezet in samenwerkingsverband:

- WO.
- Gymnastiek
- Spel.
- Viering
- Werk.

6. Wordt er gewerkt met tafelgroepleiders?

Tafeloudsten nemen deze taak vaak op zich. Dit heeft een controlerende en ondersteunende functie.

7. Oefening: Volg in een bouw een tafelgroep en let op:

++ de mate van hulpverlening/ verantwoordelijkheid

++ manier waarop kinderen met elkaar omgaan.

- kinderen weten elkaar wel te vinden als ze hulp nodig hebben. Men ziet het als de
- andere iets heeft.
- Ouderejaars helpen de jongere maar op cognitief gebied is dit niet omgekeerd het geval. De groepsleider waakt voor “betutteling”.
- B.v. de 5e jaars gaan bij elkaar te rade als ze hulp nodig hebben.
- Kinderen willen helpen, maar hebben moeite iets keer op keer uit te leggen.
- Kinderen corrigeren elkaars gedrag op verschillende manieren. Zij wijzen op de geldige regels. Maar ook op onbewuste regels die zij hanteren; b.v. bij deze houding wil ik niet gestoord worden.
- Het omgaan met elkaar hangt af van hun affectie met elkaar.

8. Op welke gronden worden de tafelgroepen in de loop van het seizoen gewijzigd?

- ^ wens van de kinderen.
- ^ een onhoudbare situatie
- ^ tijd voor een verandering
- ^ afvloeiing van een deel van de stamgroep aan het eind van een schooljaar en introductie van nieuwe kinderen.

9.Oefening: Probeer uit te zoeken of de grootte van een tafelgroep van belang is voor het functioneren ervan.

Bij een te grote groep is het de vraag of kinderen zich daar prettig voelen. Contact onderling wordt minder en er ontstaan sub - groepjes. Vier kinderen is een juist aantal omdat je dan elkaar kunt zien en contact met alle groepsgenoten kunt hebben.

Ad 1 en 2 Petersen:

- vorming tafelgroepen vrij laten mits de kinderen luisteren naar de “groepswet”.
- Kinderen geen vaste zitplaats/kastje/kapstok geven. Ze leren zo dagelijks hun werk te plannen en van te voren bedenken wat ze nodig hebben aan spullen.
- De samenstelling is vrij. De tafelgroepen moeten ontstaan op basis van vriendschappen, persoonlijke voorkeur of gemeenschappelijke interesse.
- De groepsleider stimuleert de vorming van een nieuwe groep als hij denkt dat ze goed kunnen samenwerken.
- De groepen kunnen uit zichzelf van samenstelling wijzigen.
- Oorspronkelijk waren ze interessegroepen nu een min of meer vaste samenstelling.
- Kinderen vormen ze zelf en kinderen denken niet in categorieën van begaafdheid en leeftijd.
- Inrichting: verplaatsbare meubels door kinderen zelf te tillen..Geen vaste zitplaatsen maar bij andere dynamiek makkelijk verplaatsbaar.

Ad 3.

- Op basis van persoonlijke sympathieën.
- leef -en leersituaties
- de tafelgroepen ontstaan door vriendschap/ persoonlijke voorkeur of gemeenschappelijke interesse.
- betrokkenheid in het geheel; vaste of vrije samenstelling. Als de kinderen zelf mogen kiezen voelen zij zich prettiger en werken beter samen.(groter saamhorigheidsgevoel).

Ad 4.

De verschillen in leeftijd/begaafdheid,talent e.d. worden ingeschakeld bij de individuele ontwikkeling van de kinderen en ten dienste komen van de stamgroep.

Gezinsgroep→ stamgroep→ tafelgroep

Men volgt het gezinsmodel:→ jonge kind leert van het oudere kind.

Ad 6.

Peetschappen ontwikkelen zich na Pasen. Petersen voerde dit in om de kloof te overbruggen tussen kinderen van het eerste jaar en die uit het laatste jaar.

Geen bepaald vast patroon te vinden waardoor leiders gekarakteriseerd worden. Leiding geven wordt door de situatie bepaald. Wie leider is wordt door de eis die aan de werksituatie gesteld worden. Persoonlijke kenmerken spelen een rol.

Functie leider:

1. zorgen dat het werk gedaan wordt
2. dat de groep aan het werk blijft.

Ad 8.

Tafelgroepen veranderen in de loop van het jaar omdat de leden zich ontwikkelen.

Ad 9.

Meest geliefde vorm: 3 of 2 mansgroepen. De 3 mansgroepen zijn het vruchtbaarst.

2 mansgroepen: - gevaarlijk op den duur, zowel pedagogisch als opvoedkundig.

- afkijken in de hand werkt
- geestelijke groei ten opzichte van elkaar schade

toebrengt.

3 mansgroep:

- stimuleren elkaar.
- slimmere helpt minder getalenteerde.
- bij conflicten is er altijd een die de zaak probeert op te lossen,
- kinderen vervullen verschillende rollen: leider-leerling enz.

Opmerkingen van kinderen over tafelgroepen:

- . ik wil aan een hoge tafel zitten.
- . grote kinderen moeten aan een hoge tafel zitten.
- . meer hoge tafels.
- . je moet er moeite voor doen.
- . lol trappen.
- . regelen dat je op tijd rustig bent.
- . dubbele laatjes.
- . met vriendinnen aan een tafel zitten.
- . 5e jaars samen aan een tafel zitten, kunnen elkaar helpen.
- . eerst gewoon groepen vormen; wisselen als het niet goed is.
- . alle 5e jaars kunnen aan 1 tafel afkijken.(vierde jaars)

Suggestie:

Maandelijks (+ 15 min.) een kringgesprek over tafelgroepen houden.

Dit kan inhouden:

- . praten over wensen van de kinderen;
- . ideeën bespreken(van de kinderen als groepsleider)
- . het bespreken van een “tafelgroepprobleem”.
- . een rollenspel spelen,dit kan een situatie die is gebeurd. De kinderen reageren hierop.
- . tafelgroep overleg: een tafelgroep verzorgt het idee, probleem van het te houden gesprek.
- . herhalen van regels wat betreft het (samen)werken aan de tafelgroepen.
- . kinderen eigen vindingen laten verwoorden.

Vragen, die de discussie op gang kunnen brengen:

- door wie zijn de tafelgroepen geformeerd?
- kunnen de kinderen zich vrij groeperen? Bij welke situaties?
- welke aandachtspunten worden door jullie gehanteerd om tot de vorming van tafelgroepen te komen? (jongen- meisje/verdeling over de leerjaren)
- voor welke activiteiten worden tafelgroepen expliciet ingezet?
- wordt er gewerkt met tafelgroepleiders(sters)?
- Op welke gronden kunnen tafelgroepen in de loop van het schooljaar gewijzigd worden?